ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 54 Joi 24 Februarie 1938
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.388/932
P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

NEVOILE REGIONALE

Grație sistemului nenorocit care a stăpânit până acum în practicile noastre politice și administrative, de a concentra tot pulsul țării la centru și de a face să atârne de dispozițiile acestuia rezolvarea chiar și a nevoilor celor mai curente, am ajuns să fim azi în coada Statelor în care mai pâlpâe, ca vai de lume, o amărâtă viață de provincie. Nu s'a ținut seamă adesea nici de lipsuri locale elementare, a căror neîmplinire la timp s'a tradus regulat cu mari pagube pentru economia regiunii și cu decăderea vădită a populației respective. S'a trecut cu miopie și adesea cu brutalitate peste nevoi și interese regionale vitale, chiar atunci când sacrificiile materiale ale Statului n'ar fi însemnat mare lucru și când, în schimb, rezultatele ce puteau fi culese, ar fi răscumpărat cămătărește acele sacrificii.

Datorită acestei miopii ne-am trezit azi cu o serie de probleme regionale, a căror deslegare nu mai poate suferi amânare, fără a se primejdui liniștea și soarta bieților locuitori.

Cine mai poate tăgădui azi realitatea și urgența problemei moților, problemei maramureșene, problemei românilor din secuime, problemei ținuturilor despădurite, problemei natalității bănățene, problemei populației de pe graniță, problemei pescarilor, a porturilor dunărene, a populației din regiunile secetoase ale Basarabiei sau a celei din regiunile inundabile?

Soluții superficiale și efemere pornite dela centru sub formă de ajutoare ocazionale în bani sau în natură, crearea ici și colo a faimoaselor islazuri electorale sau începutul unor lucrări publice sporadice și de mântuială, cu gândul de a oferi prilej de câștig populației, s'au dovedit cu totul neputincioase de a face față unor nevoi cu caracter organic și permanent, care se cer tratate în primul rând în cadrul posibilităților naturale și economice din regiunea respectivă.

Nu se poate deci închipui un remediu al suferințelor regionale, fără studiul amănunțit al condițiunilor și posibilităților de soluționare pe care le oferă regiunea însăși.

Iată pentru ce socotim un act de bună și gospodărească judecată practică, hotărirea luată într'unul din consiliile de miniștri de zilele trecute, de a se întreprinde în țară anchete de informare pe regiuni, în scopul de a se fixa nevoile locale, cum și posibilitățile de a fi satisfăcute pe alte căi și cu alte preocupări de cât cele ale demagogiei și ale interesului electoral, cum ne-au obicinuit guvernele de partid.

Sperăm, că din această lăudabilă sforțare, va ieși, măcar de data aceasta, un lucru folositor și durabil pentru urgisita populație provincială.

Şomajul electoral

de EM. HAGI MOSCO

Ministerul de interne a dat prefecților îndrumări de felul în care să se călăuzească spre aducerea la îndeplinire a hotăririi de despolitizare obștească, după cum zice manifestul guvernului. Partea privitoare la sancționarea funcționarilor statului cari fac politică, atinge buba răscoaptă care păstrează puroiul electoral în sângele locuitorului de pe pământul blagoslovit românesc. De se va putea sparge, atât mai bine pentru neam.

După cum nu este molimă care să nu secere vieți, tot astfel măsura stăvilirii răului electoral va trage după sine moartea multora. Ne vom izbi în jurul nostru, la sate ca și la orașe, de un nou soiu de „șomer", acel electoral, adică exploatatorul votului obștesc rămas pe drumuri, nu bănește, ci politicianicește. Pe ce altar acest apostol al cuvântului elastic „idee" își va mai aprinde focul sfânt al iubirii aproapelui? Pentru care cauză tot atât de sfântă va mai cere „fonduri" cheltuite numai pentru acea cauză? Cum va putea trăi fără să fie înăbușit de una dintre cele 50 și mai bine de „ideologii" îmbrățișate dearândul, pe care se sprijină România modernă? Iată atâtea întrebări cărora le răspunde atât de greu, ca o lovitură de ciomag, măsura guvernului.

Acel netrebnic rol al demagogiei, depășind marginile îngăduite, măcar de bunul simț, este chiar el pricina restrângerii unor drepturi câștigate cu atâta trudă de străbuni și peste putința de pricepere a mintii scoboritorilor lor. Ceeace trebuia să fie un îndreptar al vietii sociale, ceeace trebuia să fie pentru obște un mijloc să-și scoată la iveală ființa îndelungat apăsată și să se ridice la înălțimea la care a ajuns apuseanul, s'a făcut marfă de tarabă de bâlciu. Paiața care tot scoțând panglici pe gură a batjocorit libertatea de gândire a fost politicianistul sec la gândire, ahtiat după orice câștig personal — ori care ar fi fost calea — și s'a folosit de acea pârghie făcută pentru ridicarea obștească, ridicându-se el, rodul otrăvitor al neodemocrației de azi, care ni-a dat înapoi cu câtiva zeci de ani. Cei cari s'au luat după el vor vedea că la cea dintâiu împunsătură mai puternică, paiața s'a golit de tărâțe și desumflată va rămânea oglinda micimii lui față de timpuri făcute pentru acei cari i-au dat ceeace, ca un „fecior de bani gata", a tocat. Iată-ne trimiși înapoi la învățătura

(Continuare in pag. 2-a)

DOUĂ POLITICI

xx

Discursul d-lui Hitler. — Demisia d-lui Eden

Două evenimente de o importanță covârșitoare s'au întâmplat Duminică: discursul d-lui Hitler și criza ministerială engleză, provocată de demisia d-lui Eden.

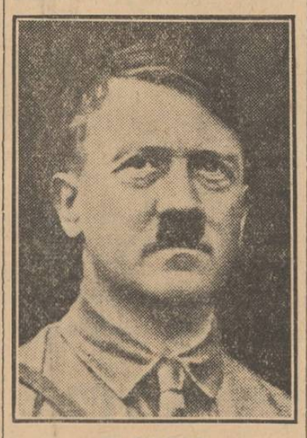

D. HITLER

Cuvântarea d-lui Hitler nu este o simplă cuvântare, demisia d-lui Eden nu este o simplă demisie. Și una și cealaltă sunt expresiile sau rezultatele unei politici și apasă greu în cumpăna nesigurului echilibru european al zilelor noastre tulburi.

Discursul Fuehrer-ului german nu aduce elemente noui. Ceeace a spus d. Hitler este pe linia politicii germane cunoscute. Dar tonul cuvântării sale este nou. In acest sens, discursul din 20 Februarie este un mare pas înainte.

Demisia d-lui Eden trădează pe de altă parte divergențele grave, care frământau de mai multe luni cabinetul britanic. Divergență de metode, de sigur, dar metodele în politica internațională de azi, sunt nedespărțite de fondul problemelor. Prin demisia d-lui Eden încetează o politică și începe alta. In această privință plecarea ministrului de externe este un pas înapoi.

D. Hitler reprezintă blocul regimurilor de autoritate, expansioniste, anticomuniste, antidemocratice. In discursul său el enumără scopurile, expune metodele, afirmă solidaritatea axei Roma-Berlin și triunghiului Berlin-Roma-Tokio.

D. Eden dimpotrivă se făcuse campionul politicii marilor democrații, apărătorul siguranței colective, protagonistul neintervenției, partizanul unei solidarități cu Franța, care devenise de fapt o alianță.

D. EDEN

Amândouă aceste evenimente erau așteptate. Dar între ieri și astăzi există toată diferența dintre faptul în perspectivă și faptul îndeplinit. Un nou desechilibru se produce astfel pe continent și în lume, care îndreptățește îngrijorarea și ne impune să urmărim cu cea mai mare luare aminte desfășurarea situației.

In așteptarea unor informații mai amănunțite vom examina pe scurt cuvântarea dela Berlin și criza dela Londra.

*

De aproape trei ani d. Hitler a luat o serie de inițiative răsunătoare în politica internațională. Orice cuvântare a sa este un act, urmează o hotărire sau precede o hotărire senzațională. Cea de azi pune deschis problema coloniilor, a pangermanismului și a Austriei.

Politica externă a Germaniei național-socialiste, enunțată în discursul din 20 Februarie se desfășoară pe două linii principale, una negativă, lupta contra bolșevismului, alta pozitivă, expansiunea pangermanistă.

Național-socialismul este dușmanul neîmpăcat al comunismului. Această atitudine determină hotărirea d-lui Hitler de a nu intra în relațiuni mai strânse cu Sovietele și a afirma cu mai multă vigoare ca oricând că va continua cruciada contra bolșevismului. Din acelaș motiv, Fuehrerul ia, deschis, partea Japoniei în conflictul din Extremul Orient. In concepția sa, dacă Japonia n'ar fi învingătoare în războiul din China, aceasta

(Continuare in pag. 2-a)

PLUTĂ CIUDATĂ

La Londra unde se așteaptă o creștere a Tamisei, postul de radio a vestit populația spre a fi gata de orice eventualitate. In ilustrația noastre se văd numeroase butoaie luate de apă de pe unul din cheiuri și formând un soi de plută, pe care însă ar fi primejdios să se aventureze cineva.

Un apropiat congres indian

D. Subhas Ghandra Bose, șef naționalist hindus, care va prezida apropiatul congres indian.

xxx●xxx

FILME

— Te-am văzut eșind dela bancă.

— M'am împrumutat ca să plătesc chiria.

— Să-ți recomand o rețetă ca s'o plătești fără să te mai împrumuți. Fă ca mine. Când se anunță construirea unui bloc, arvunesc o garsonieră cu o sută de mii de lei și eșalonarea restului după terminarea construcției. O rudă filotimă mi-a dat odată suma și i-am restituit-o curând. După ce mă mut în garsoniera cumpărată, mă declar nemulțumit de administrație, de lipsa de căldură, de cheltuielile exorbitante, de conlocatari, de aparatele de radio.

— Dacă mai urue ascensorul și nu pot să dorm nici la noapte, vă dau în judecată și vă cer daune considerabile pentru neurastenia eventuală! strig eu într'o zi.

— Astănoapte ați trântit ușile la orele două, trei, patru!... Ce va să zică asta? apostrofez în altă zi pe vecinii de sub mine și pe cei de deasupra.

— N'avem dreptul să ne înapoiem când vrem sau când putem în casele noastre? întreabă ei, timizi și uimiți.

— N'aveți! ripostez eu și mai vehement. Aici nu sunteți la mahala, ca să nu vă sinchisiți de lumea bună. Credeți că dacă sunteți în sgârie-nori, puteți să-mi sgâriați odihna, sănătatea?

— Și?

— Azi așa, mâine așa, când cu unii, când cu alții, conflictele mă fac indezirabil pentru toată populația din bloc. Atunci, se prezintă administratorii, călcând în vârful picioarelor și cât se poate de politicoși.

— Din moment ce nu sunteți mulțumit, permiteți-ne să vă facem o propunere. Vă restituim suma plătită ca să renunțați la garsonieră. Poate că în altă parte veți găsi ce lipsește aici.

Eu mă revolt, ei insistă, eu invoc cheltuelile mutatului și perspectivele unei locuințe nesuferite la mijlocul trimestrului, ei îmi oferă despăgubiri, eu le refuz cu indignare, ei dau mai mult, eu mă tocmesc, și până la sfârșit plec cu cincizeci de mii lei peste ce dădusem.

— Și pe urmă?

— Procedez și în alte locuri la fel, însă în cartiere nu prea apropiate, spre a nu se descoperi secretul profesional. Și până acum sistemul n'a dat greș. Locuința nu mi-a lipsit iar alaltăeri am plasat bani cu ipotecă.

Don José

Furtună violentă în Marea Adriatică

Belgrad, 21 (Radio-Central). — *Pe coasta adriatică, a bântuit o furtună violentă. In apropiere de Quarnero, o barcă a fost surprinsă de furtună și s'a scufundat. Din cei șase ocupanți, cinci s'au înecat.*

SCRISORI DIN ROMA

Intrevederea Hitler-Schusschnigg

de N. de ALDISIO

Roma, Februarie

Întâlnirea neașteptată pentru opinia publică internațională dintre cancelarul Hitler și cancelarul federal austriac, d. Schusschnigg, la 12 Februarie, la Berchtesgaden, a fost interpretată mai pretutindeni, ca fiind un eveniment senzațional. In cercurile oficiale din Roma, întrevederea fusese anunțată. Relațiile germano-austriace evoluând, în ciuda dificultăților lor, în cadrul actului dela 11 Iulie 1936, înfăptuit cu știința d-lui Mussolini, este natural că tot ce se referă la el să fie adus la cunoștința guvernului fascist. Mai mult încă, de vreme ce Ducele a fost ținut regulat în curent, telefonic, cu convorbirile desfășurate între șefii statului german și șeful guvernului austriac.

Ce terbuie să deducem de aci? Ca să ne pronunțăm, n'avem nicio cunoștință personală, astfel de evenimente fiind învăluite în cea mai strictă rezervă. Prin urmare, suntem siliți să ne referim la explicațiile oficioase, a căror verosimilitate trebue totuși s'o recunoaștem. Italia și Germania au un interes primordial în a proceda de comun acord și să apere axa Roma-Berlin, a cărei slăbire ar fi de o potrivă de prejudiciabilă amândorora.

Se știe la câte interpretări divergente a dat loc remanierea, pe o scară întinsă, operată de Führer la 4 Februarie, în înaltele posturi ale Reichului. La Paris s'a spus că ar fi vorba de o manifestare a politicii germane favorabile unei apropieri de Marea Britanie și dispusă să-i jertfească prietenia italiană. La Londra s'a spus între altele, că în vederea acestui pericol, Italia ar căuta să se apropie cât mai curând de Londra. S'a spus deasemenea, că eventualul acord anglo-german ar avea ca efect sigur, ca echivalent o toleranță engleză față de o reluare a activității național-socialiste din Austria. Neputându-se baza nici pe Franța, nici pe Anglia, guvernul din Roma ar fi nevoit să renunțe la orice manifestare de forțe la granița de pe Brenner.

Intrevederea dela Berchtesgaden pare că a fost organizată spre a face tabula rasa din toate inducțiile arbitrare. A liniști Viena, unde evenimentele dela 4 Februarie nu s'au produs fără a trezi temeri, a împrăștia orice neliniște posibilă în Italia, a dovedi la Londra, ca și la Paris, că axa Roma-Berlin este în deplină putere, acesta pare obiectivul principal la care Führerul ar fi țintit. Dar pe de altă parte, anumite puncte ale acordului austro-german dela 11 Iulie 1936 au rămas fără efect, în urma lipsei unui regulament referitor la aplicarea sa. Știrile primite la Roma arată limpede că această lacună ar fi fost umplută, între altele, prin decizia de a îngădui participarea la putere, în Austria, a anumitor elemente naționale, bucurându-se de încrederea

(Continuare in pag. 2-a)

Statele-Unite construesc noui unități navale

Washington, 21 (Rador). — *Programul de reînarmare navală pe care-l studiază în clipa de față comisiunea navală a Camerii prevede construirea a 47 de unități suplimentare și a 22 de unități auxiliare.*

Executarea acestui program necesită o cheltuială de un miliard de dolari.

xox

PROPAGANDIȘTI SOVIETICI ARESTAȚI LA CRACOVIA

Varșovia, 21 (Rador). — *Corespondentul agenției „Stefani" anunță că la Cracovia au fost arestați doi emisari ai Internaționalei Comuniste cari reușiseră să aducă prin contrabandă din Rusia filme sovietice de propagandă.*

Aceste filme urmau să fie prezentate pe ascuns lucrătorilor din Polonia.

Fiul lui Trotzki a fost asasinat de agenții G. P. U.-ului?

Paris, 21 (Rador). — *Publicația periodică „La Lute Ouvriere" scrie că fiul lui Trotzki, Leon Sedow, mort într'o clinică din Paris Miercurea trecută, nu și-a găsit sfârșitul din cauza peritonitei, cum s'a pretins, ci că a fost asasinat de agenții GPU-ului.*

Nu se cunoaște încă rezultatul autopsiei cerută de rudele lui Sedow, dar ziarul afirmă încă depe acum cu certitudine că fiul lui Trotzki a căzut la vârsta de 32 de ani victima poliției secrete sovietice, care îl urmărea de mai multe luni.

PROPRIETATEA MIJLOCIE

de A. CORTEANU

Nu avem statistici exacte în nici un domeniu. Dar nicăeri nu se resimte mai mult lipsa unor statistici bune decât în agricultură. După datele ministerului de agricultură, proprietatea mijlocie ar fi în creștere la noi în țară în dauna proprietății parcelare. Cu toată aproximația cu care suntem obligați să primim și statisticele ministerului de agricultură, totuși în linii mari se poate observa fenomenul ce se petrece acum la țară. Proprietatea mare atât cât a mai rămas dela expropriere, tinde să treacă în stăpânirea țăranilor și să devină proprietate parcelară. Paralel cu acest proces și în sens invers se petrece o concentrare a proprietății parcelare în mâinile unor țărani mai chiaburi, care cumpără pământul dela cei ce părăsesc satele spre a se duce la orașe și dela oamenii nevoiași care nu pot ține vite de muncă și nu-și pot lucra singuri pământul lor.

Constituirea acestei proprietăți mijlocii nu este privită cu ochi buni de toată lumea. Sunt oameni politici, care par chiar alarmați de apariția în satele noastre a unei clase de țărani mai bogați, care ajung să aibe 20, 50 și chiar 100 hectare, direct pe numele lor sau prin persoane interpuse din familie, atunci când legea le stă împotrivă.

Cauza acestei alarme stă în faptul, că problema proprietății mijlocii nu este destul de lămurită și că oamenii noștri politici poartă încă amintirea ranchiunii împotriva proprietății mari, ranchiună din care unii și-au făcut programul lor.

Fenomenul concentrațiunii proprietății parcelare în proprietate mijlocie este un fenomen natural, ori de câte ori proprietatea mică ajunge dintr'o cauză oarecare să nu mai poată hrăni pe proprietarii ei. Țăranii noștri trăiesc o viață foarte simplă. Standardul lor de viață este foarte redus și din această cauză întinderea de pământ de care au ei nevoe pentru a-și hrăni familia, este relativ mică. Cu un standard de viață ceva mai ridicat nu s'ar fi putut face împroprietărirea cum s'a făcut la noi pe loturi de cel mult 5 hectare. Dacă numărul populației rurale ar fi staționar, proprietatea mică așa cum a eșit din expropriere ar rămâne și ea aproape neschimbată. Fiindcă populația rurală se înmulțește și loturile se împart prin succesiune în porțiuni din ce în ce mai mici, este fatal, ca ogoarele devenite fără valoare din cauza îngustimii lor, să fie vândute de către țăranii săraci unor țărani mai bogați, care înglobându-le în proprietatea lor să le dea valoare. Cauza concentrațiunii proprietății parcelare este deci creșterea populației. Acelaș fenomen care face ca proprietatea mare să fie împărțită pentru a satisface nevoia de pământ a sătenilor, produce și fenomenul invers, concentrarea prin cumpărări a parcelelor devenite prea mici și constituirea așa zisei proprietăți mijlocii.

(Continuare in pag. 2-a)

Viitoarele infirmiere americane urmăresc cu atenție cursul de chirurgie, în amfiteatrul cel mare al facultății de medicină din Filadelfia (Statele-Unite)

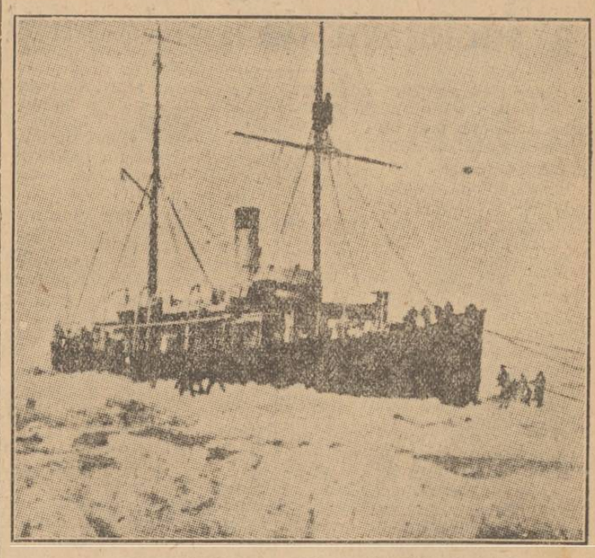

Spărgătorul de ghiață Taimyr care a isbutit să stabilească legătura cu grupul Papanin.